

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สรุปสาระสำคัญและผลการวิจัย ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. วิธีดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. การอภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์
3. เพื่อศึกษาการวัดเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการดำเนินงาน ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 8 ห้องเรียน รวมนักเรียน 365 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/3 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จันทบุรี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวนนักเรียน 34 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจรรย์ณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ จำนวน 8 ชุดกิจกรรม ดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลุ่มชนชาติ

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรม

ชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ด้านการประกอบอาชีพ

ชุดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นในย่านชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง ประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานของคนชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 7 เรื่อง การอนุรักษ์และสืบทอด

ชุดกิจกรรมที่ 8 เรื่อง แผนผังความคิด (Mind Map)

2. การสร้างชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจรรย์ณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ มีขั้นตอน ดังนี้

2.1 การศึกษามาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมจากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2.2 ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเนื้อหา และข้อมูลชุมชนริมน้ำจันทบูร เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง

2.3 ค้นคว้าเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและตั้งเป็นประเด็นการสัมภาษณ์เจาะลึกผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญจำนวน 9 คน ประกอบไปด้วยกลุ่มคน 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักวิชาการ กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มสมาชิกในชุมชน

2.4 นำผลมาวิเคราะห์ข้อมูล และจัดทำเป็นหลักสูตรท้องถิ่น

2.5 กำหนดกรอบเนื้อหา กิจกรรม จุดประสงค์การเรียนรู้ ตัวชี้วัดในการจัดทำชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.6 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อ แหล่งเรียนรู้ การวัดผลและประเมินผลในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ใช้ชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2.7 ศึกษาการสร้างชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จากหนังสือ เอกสารและหลักการสร้างชุดกิจกรรมเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างต่อไป

2.8 สร้างชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้สอดคล้องกับวิธีการดำเนินชีวิตของคนชุมชนริมน้ำจันทบูร โดยกรอบเนื้อหาและสาระของการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้นำเทคนิคการสอนจากหลายทฤษฎีเป็นแนวทางในการสร้างชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร พัฒนาต่อยอดใช้ชุดกิจกรรมให้เป็นนวัตกรรมสื่อในกิจกรรมการเรียนการสอน มีจำนวน 8 ชุดกิจกรรม ดังนี้

ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 2 เรื่อง กลุ่มชนชาติ

ชุดกิจกรรมที่ 3 เรื่อง ศาสนา ความเชื่อ ประเพณีและพิธีกรรม

ชุดกิจกรรมที่ 4 เรื่อง ด้านการประกอบอาชีพ

ชุดกิจกรรมที่ 5 เรื่อง ปัญหาที่เกิดขึ้นในย่านชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 6 เรื่อง ประวัติศาสตร์การตั้งถิ่นฐานของคนชุมชนริมน้ำจันทบูร

ชุดกิจกรรมที่ 7 เรื่อง การอนุรักษ์และสืบต่อบ้านหลวงราชไมตรี

ชุดกิจกรรมที่ 8 เรื่อง แผนผังความคิด (Mind Map)

3. แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 แผน รวมทั้งหมด 14 ชั่วโมง

4. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ เป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน

5. การวัดเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการทดลองสอนด้วยตนเองโดยการทำการทดลองสอนกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 30 ข้อ มี 4 ตัวเลือกโดยให้คะแนน 1 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบถูก และ 0 คะแนน สำหรับข้อที่ตอบผิด
2. จัดการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร โดยใช้ชุดกิจกรรม และทดสอบวัดความรู้ระหว่างเรียนจากการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรม ใช้เวลาทั้งสิ้น 14 ชั่วโมง
3. นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนด้วยแบบทดสอบชุดเดียวกับแบบทดสอบที่ใช้ก่อนเรียน
4. วัดเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80
2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (T-test Dependent)
3. ผลการวัดเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. ชุดกิจกรรมมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์คือ $E_1 = 81.59$ $E_2 = 87.91$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การวัดเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า มีประสิทธิภาพ 81.59/87.91 ซึ่งประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80 เนื่องจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแตกต่างจากการเรียนปกติอาจเนื่องมาจากชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นเหมาะสมกับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ครูผู้สอนสามารถนำไปใช้เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ ใฝ่เรียนรู้ มีนิสัยเรื่องของการคิดวิจารณ์ญาณ ได้ส่งเสริมทักษะการค้นคว้า และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ชุดกิจกรรมยังทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คณิงนิจ รุ่งโรจน์ (2556 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมฝึกทักษะภาษาอังกฤษโดยเทคนิคการใช้คำถาม สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งพบว่าประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมยกระดับที่สร้างขึ้นมีค่าเท่ากับ 85.18/89.55 สูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 และงานวิจัยของบัทส์ (Butts. 1974 : 85) และศิริลักษณ์ หนองเส (2545 : 12) ที่กล่าวไว้ว่าชุดกิจกรรมเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สร้างขึ้น เพื่อใช้ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักเรียนสามารถศึกษาค้นคว้าได้ด้วยตนเอง ตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละคน โดยมีรูปแบบและขั้นตอนที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 15.21/19.30 ซึ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า

ชุดกิจกรรมที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพในการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนใจต่อการเรียนและสร้างความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมได้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในเรื่องการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างนักเรียนที่เก่งละอ่อน ภายใต้กิจกรรมที่หลากหลาย สอดคล้องกับศักยภาพของผู้เรียน มีกิจกรรมกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ทำให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงความรู้ได้ด้วยตนเองและเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้เป็นเนื้อหาสาระที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ไม่ยากหรือง่ายเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของดวงพร ช้องแก้วพันธุ์ (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ชุดกิจกรรมการคิดเพื่อพัฒนาความสามารถในการคิดวิจารณ์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5-6 พบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการพัฒนาความสามารถ โดยการประยุกต์ใช้ชุดกิจกรรมการคิดว่ามีค่าเฉลี่ยของคะแนนความสามารถในการคิดวิจารณ์และความสามารถในการคิดแก้ปัญหาสูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มที่ 1 และกลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อัญชลี โทกุล (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนหลังเรียนอยู่ในระดับมาก ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนหลังเรียนที่เรียนด้วยวิธีการใช้คำถามผสมผสานกับการอภิปรายและการแก้ปัญหา โดยภาพรวมมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับดีสูง และความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียน สนธญา พลิตี (2548 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์ ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์มีคะแนนความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนวิทยาศาสตร์ด้วยวิธี เอส คิว โฟร์ อาร์ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการสอนสูงกว่าก่อนการสอน พลกฤษ ดันติยานุกูล (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษาด้วยการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยสรุปได้ว่า 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษาด้วยการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษาสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษาด้วยการฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีความสามารถในการแก้ปัญหสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 พิชาดิ แก้วพวง (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลของการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามหลักไตรสิกขาที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณและการใช้ชีวิตแบบพอเพียงของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามหลักไตรสิกขา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามหลักไตรสิกขา มีความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาตามหลักไตรสิกขา มีการใช้ชีวิตแบบพอเพียงสูงกว่าก่อนเรียน และสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. การวัดเจตคติต่อการเรียนหลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณเรื่อง ชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการพัฒนาเจตคติของขวัญเพชร พลวงศ์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เรื่องแดนดินถิ่นบั้งไฟพญานาค ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองหมู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 3 พบว่าเจตคติต่อการเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ชีวิตแบบพอเพียงอย่างมีวิจารณญาณ เรื่องชุมชนริมน้ำจันทบูร กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีมารดาพิทักษ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. การสร้างชุดกิจกรรมต้องใช้เนื้อหาสาระ ให้เหมาะสมกับวัยและระดับชั้น ไม่ยากซับซ้อนเกินไป เพิ่มคำถามในกิจกรรมทั้งก่อนเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียน ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจในการปฏิบัติกิจกรรม ส่งเสริมทักษะกระบวนการคิด

2. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม ครูผู้สอนควรใช้คำสั่งอธิบายที่ชัดเจน ให้นักเรียนเข้าใจ ตลอดถึงความรับผิดชอบและความซื่อสัตย์ต่อการเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนด้วยชุดกิจกรรมในกลุ่มสาระอื่น ๆ และในระดับชั้นอื่น เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. ควรมีการพัฒนาต่อยอดชุดกิจกรรม เรื่องชุมชนริมน้ำจันทบูร เป็นชุดการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง
3. ควรมีการวิจัยพัฒนาชุดกิจกรรม เรื่องชุมชนริมน้ำ ในรูปแบบของการเรียนแบบสื่อมัลติมีเดียผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อใช้เป็นสื่อในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น และช่วยตอบสนองสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพและเพื่อเป็นการเผยแพร่การท่องเที่ยวชุมชนริมน้ำจันทบูรอีกทางหนึ่ง

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี